
**METODICKÝ POKYN ÚKSÚP č. 9 / 2021
R A S T L I N N É P A S Y**

Ing. Jana Vargová, PhD.
generálna riaditeľka

Číslo záznamu: 19490/2021

Číslo spisu: 8436/2021-220

Dátum: 14. apríl 2021

Účinnosť od: 21. apríla 2021

Účinnosť do: neurčitá

Vypracoval: Ing. Ivana Kurhajcová, Ing. Stanislav Barok

Za riadenie dokumentu: Ing. Mária Červenková

Preskúmanie: apríl 2022

Obsah

Článok 1	4
Úvod, legislatíva a cieľ.....	4
Článok 2	5
Skratky a pojmy	5
Článok 3	8
Úradný register profesionálnych prevádzkovateľov	8
Článok 4	8
Postup registrácie, zmena registrácie a správne poplatky	8
Článok 5	8
Povinnosti profesionálnych prevádzkovateľov v súvislosti s registráciou.....	8
Článok 6	9
Podmienky udelenia oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov	9
Kritériá, ktoré musia spĺňať profesionálni prevádzkovatelia, aby boli oprávnení vydávať rastlinné pasy - uplatňuje sa od 14.12.2020	9
Článok 7	10
Podmienky udelenia oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov	10
Článok 8	11
Zavedenie plánu a obsah plánu	11
Článok 9	12
Zoznam vybavenia a zariadenia	12
Článok 10	12
Systémy a postupy.....	12
Článok 11	13
Vysledovateľnosť a kód vysledovateľnosti.....	13
Článok 12	14
Sledovanie kritických bodov a príklady kritických bodov.....	14
Článok 13	15
Preskúmanie na účely rastlinných pasov – kontrola zdravotného stavu rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov.....	15
Článok 14	17
Zásadné požiadavky na rastlinný pas na premiestňovanie v rámci územia Únie	17
Článok 15	17
Zásadné požiadavky na rastlinný pas na premiestňovanie do chránenej zóny a v rámci chránenej zóny.....	17
Článok 16	18

Obsah a formát rastlinného pasu	18
Článok 17	18
Požiadavky na prvky rastlinných pasov	18
Článok 18	22
Pripojenie rastlinných pasov	22
Článok 19	23
Nahradenie rastlinného pasu	23
Článok 20	23
Rastlinné pasy nahrádzajúce rastlinolekárске osvedčenia	23
Článok 21	24
Opatrenia, ktoré musia ihneď prijať profesionálni prevádzkovatelia a.....	24
Oznamovacia povinnosť.....	24
Článok 22	24
Plán riadenia rizík spojených so škodcami	24
Článok 23	25
Zoznamy komodít, ktoré podliehajú pasovej povinnosti a zoznamy súvisiace	25
s chránenými zónami.....	25
Článok 24	26
Výnimky – kedy sa rastlinný pas nevyžaduje	26
Článok 25	26
Jednotná frekvencia úradných kontrol u profesionálnych prevádzkovateľov oprávnených vydávať RP a odňatie oprávnenia	26
Článok 26	27
Spoplatnenie úradnej rastlinolekárskej kontroly	27
Článok 27	27
Zrušenie.....	27
Článok 28	27
Účinnosť.....	27

Článok 1

Úvod, legislatíva a cieľ

Nariadenie (EÚ) 2016/2031 stanovuje, že na premiestňovanie určitých rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov v rámci územia Únie a do chránenej zóny alebo v rámci nej treba vydať rastlinný pas.

Aby sa zabezpečilo, že informácie obsiahnuté v rastlinnom pase, ako aj požadované preskúmania na vydanie rastlinných pasov sú založené na spoľahlivých vedeckých a technických znalostiach, môžu ich vydávať len oprávnení prevádzkovatelia pod dohľadom ÚKSÚP.

Tento metodický pokyn obsahuje informácie, ktoré sa týkajú registrácie profesionálnych prevádzkovateľov s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými predmetmi, a podmienok udelenia oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov.

Je určený registrovým profesionálnym prevádzkovateľom na odbore ochrany rastlín ÚKSÚP, ktorí potrebujú pre svoju činnosť získať oprávnenie na vydávanie rastlinných pasov.

Úradné kontroly u profesionálnych prevádzkovateľov ÚKSÚP vykonáva na základe:

- [Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2017/625](#) o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (ďalej „nariadenie o úradných kontrolách“) a s tým súvisiace vykonávacie nariadenia Komisie;

Právne predpisy pre oblasť zdravia rastlín:

- [Nariadenie európskeho parlamentu a rady \(EÚ\) č. 2016/2031](#) o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín (ďalej „nariadenie 2016/2031“) a s tým súvisiace vykonávacie nariadenia Komisie.
- [Vykonávacie nariadenie Komisie \(EÚ\) č. 2019/2072](#), ktoré stanovuje jednotné podmienky vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/2031, pokiaľ ide o ochranné opatrenia proti škodcom rastlín, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 690/2008 a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2018/2019.
- [Zákon o rastlinolekárskej starostlivosti č. 405/2011 Z. z.](#) a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Všetky právne predpisy sú uverejnené na webovej stránke ÚKSÚP, v časti Odbor ochrany rastlín.

Cieľom metodického pokynu je zosúladiť registrácie a udeľovania oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov Odborom ochrany rastlín, a zároveň jednotné vydávanie rastlinných pasov dotknutými profesionálnymi prevádzkovateľmi v rámci Slovenskej republiky.

Článok 2

Skratky a pojmy

SKRATKY:

EÚ – Európska únia „Únia“

HKS – hraničná kontrolná stanica

OKOR – oddelenie kontroly ochrany rastlín

OKOS – oddelenie kontroly osív a sadív

CHZ – chránená zóna

KŠÚ - karanténni škodcovia Únie

KŠ CHZ – karanténny škodca chránenej zóny

MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

NLC Zvolen – Národné lesnícke centrum

NPPO – Národná organizácia ochrany rastlín

RNKŠ – regulovaní nekaranténni škodcovia Únie. Zoznam RNKŠ je uvedený v Prílohe IV VN KOM EÚ 2019/2072.

SR – Slovenská republika

ŠO - škodlivý organizmus

ÚK – úradná kontrola

ÚKSÚP – Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave

VN KOM – Vykonávacie nariadenie Komisie

POJMY:

Dávka je počet jednotiek jednej komodity, ktorá je identifikovateľná podľa homogénosti svojho zloženia, pôvodu a iných príslušných prvkov a tvorí súčasť zásielky (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Eradikácia je uplatnenie rastlinolekárskeho opatrenia na odstránenie škodcu z určitej oblasti.

Fytocertifikát - „rastlinolekárske osvedčenie“ je medzinárodne uznávaný úradný doklad, ktorý osvedčuje zdravotný stav a pôvod rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov pri ich dovoze.

Hraničná kontrolná stanica (HKS) je miesto a zariadenia, ktoré k nemu patria, určené členskými štátmi na vykonávanie úradných kontrol (v zmysle nariadenia 2017/625).

Chránená zóna je určité vymedzené územie Únie, na ktorom sa nevyskytujú karanténni škodcovia, ktorí sa vyskytujú na iných územiach Únie, a zároveň nejde o karanténneho škodcu Únie. Ich výskyt by mal na danom území neprijateľný hospodársky, sociálny alebo environmentálny vplyv. Zoznam chránených zón a príslušných karanténnych škodcov chránenej zóny s príslušnými kódmi je uvedený v Prílohe č. III VN KOM EÚ 2019/2072.

Iný predmet je každý materiál alebo predmet, okrem rastlín alebo rastlinných produktov, na ktorom sa môžu udržiavať alebo prostredníctvom ktorého sa môžu šíriť škodcovia, vrátane pôdy alebo pestovateľského substrátu (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Karanténni škodcovia Únie sú škodcovia, ktorí sa nevyskytujú na vymedzených územiach EÚ, majú potenciál na preniknutie, usídlenie a šírenie. Sú zaradení do zoznamu v Prílohe č. II. VN KOM EÚ 2019/2072.

Konečný používateľ je každá osoba konajúca na účely, ktoré sú mimo rámca obchodnej alebo podnikateľskej činnosti alebo profesie tejto osoby, ktorá získava rastliny alebo rastlinné produkty na osobné použitie.

Kód vysledovateľnosti je písmenový, numerický alebo alfanumerický kód, ktorý na účely vysledovateľnosti identifikuje zásielku, dávku alebo obchodnú jednotku a obsahuje kódy odkazujúce na dávku, šaržu, sériu, dátum výroby či dokumenty profesionálneho prevádzkovateľa.

Miesto vstupu – vstup do Únie je priestor, kde sa rastliny, rastlinné produkty a iné predmety dovezli po prvýkrát na územie členského štátu: letisko, ak ide o leteckú prepravu, prístav, ak ide o riečnu prepravu, železničná stanica, ak ide o železničnú prepravu, a ak ide o inú prepravu, sídlo colného úradu, ktorý je miestne príslušný pre oblasť, v ktorej vstupujú na colné územie členského štátu (HKS).

Obchodná jednotka je najmenšia obchodná alebo iná použiteľná jednotka uplatniteľná v príslušnej obchodnej etape, ktorá môže predstavovať podskupinu dávky alebo celú dávku;

Oprávnený prevádzkovateľ je registrovaný prevádzkovateľ, ktorému UKSÚP udelil oprávnenie vydávať rastlinné pasy.

Prehliadka – rastlinolekárska kontrola – úradné zrakové preskúmanie rastlín, rastlinných produktov alebo iných regulovaných druhov tovaru s cieľom zistiť v nich prítomnosť škodcov a/alebo ich súlad s rastlinolekáorskými predpismi.

Prevádzkovateľ zodpovedný za zásielku, ktorá vstupuje do Únie, je dovozca alebo dovozcom poverená osoba zodpovedná za zásielku.

Prioritný škodca – je karanténny škodca Únie, ktorého možný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv je najzávažnejší na území Únie. Zoznam prioritných karanténnych škodcov je uvedený v [Delegovanom nariadení KOM 2019/1702](#).

Príslušný orgán je ústredný orgán členského štátu zodpovedný za organizáciu úradných kontrol a iných úradných činností. V Slovenskej republike je príslušným orgánom „ÚKSÚP“. (v zmysle nariadenia 2017/625).

Profesionálny prevádzkovateľ je každá osoba, ktorá sa riadi verejným alebo súkromným právom a ktorá profesionálne vykonáva jednu alebo viaceré z týchto činností týkajúcich sa rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov a nesie za ne právnu zodpovednosť:

- a) výsadba;
- b) šľachtenie;
- c) výroba vrátane pestovania, rozmnožovania a udržiavania;
- d) uvedenie na územie Únie a premiestňovanie v rámci a z tohto územia;
- e) sprístupnenie na trhu;
- f) skladovanie, zber, odosielanie a spracúvanie.

Rastliny sú živé rastliny a tieto živé časti rastlín:

- a) semená v botanickom zmysle iné ako tie, ktoré nie sú určené na výsadbu;
- b) plody v botanickom zmysle;
- c) zelenina;
- d) hľuzy, podcibulie, cibuľky, pakorene, korene, podpníky, stolóny;
- e) výhonky, stonky, poplazy;
- f) rezané kvety;
- g) konáre s olistením alebo bez olistenia;
- h) vyrúbané stromy s olistením;
- i) listy, olistenie;

- j) rastlinné pletivové kultúry vrátane bunkových kultúr, zárodočné plazmy, meristémové pletivá, chimerické klony, materiál pochádzajúci z mikrorozmnožovania rastlín;
- k) živý peľ a spóry;
- l) puky, očka, odrezky, vrúbky, štepence (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Rastliny na výsadbu sú rastliny, ktoré sú určené na to, aby zostali zasadené, boli zasadené alebo boli presadené, vrátane akváriových rastlín a množiteľského materiálu (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Rastlinolekársky inšpektor je fyzická osoba, ktorá je vymenovaná príslušným orgánom buď na miesto zamestnanca alebo inak, a ktorá je primerane vyškolená na vykonávanie úradných kontrol a iných úradných činností v súlade s nariadením 2017/625.

Rastlinolekárске opatrenie je akékoľvek úradné opatrenie, ktorého cieľom je zabrániť zavlečeniu alebo rozširovaniu karanténnych škodcov alebo obmedziť hospodársky vplyv RNKŠ (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Rastlinné produkty sú nespracovaný materiál rastlinného pôvodu a také spracované produkty, ktoré svojou povahou alebo spôsobom spracovania môžu predstavovať riziko rozširovania karanténnych škodcov. Ak sa vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článkov 28, 30 a 41 nariadenia o zdraví rastlín neustanovuje inak, drevo sa považuje za „rastlinný produkt“, ak spĺňa jedno alebo viaceré z týchto kritérií:

- a) zachovalo si celý svoj prirodzený zaoblený povrch alebo jeho časť, bez kôry alebo s kôrou;
- b) nezachovalo si svoj prirodzený zaoblený povrch v dôsledku pílenia, rezania alebo štiepenia;
- c) je vo forme štiepok, triesok, pilín, dreveného odpadu, hoblín alebo drevených zvyškov a nebolo spracované metódou s použitím lepidla, tepla ani tlaku alebo kombináciou týchto metód na výrobu peliet, brikiet, preglejok alebo drevotrieskových dosiek;
- d) je alebo má byť používané ako obalový materiál bez ohľadu na to, či sa práve používa na prepravu tovaru, alebo nie (v zmysle nariadenia 2016/2031).

Rastlinný pas / Plant Passport je úradná náveska na premiestňovanie rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov v rámci územia Únie a prípadne na premiestňovanie do chránených zón a v rámci nich, ktorá potvrdzuje súlad so všetkými legislatívnymi požiadavkami.

Registrovaný prevádzkovateľ je zaregistrovaný profesionálny prevádzkovateľ.

Zásielka je určité množstvo tovaru, ku ktorému patrí samostatný doklad, ktorý sa vyžaduje pre colné formality alebo pre kontrolu, ako je samostatné rastlinolekárске osvedčenie, pričom zásielka môže pozostávať z jednej alebo viacerých partií.

Zmluva uzavretá na diaľku je zmluva medzi predávajúcim (pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania) a spotrebiteľom (pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania) dohodnutá a uzavretá výlučne prostredníctvom jedného alebo viacerých prostriedkov diaľkovej komunikácie bez súčasnej fyzickej prítomnosti predávajúceho a spotrebiteľa, najmä využitím webového sídla, elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu alebo ponukového katalógu.

Článok 3

Úradný register profesionálnych prevádzkovateľov (článok 65 nariadenia 2016/2031)

ÚKSÚP vedie a aktualizuje register profesionálnych prevádzkovateľov. Registračné číslo prideliť NPPPO príslušnej krajiny (na Slovensku ÚKSÚP). Na úseku rastlinolekárskej starostlivosti registrácii s pasovou povinnosťou podliehajú nasledovné kategórie prevádzkovateľov:

- a) profesionálni prevádzkovatelia, ktorí do Únie uvádzajú alebo v rámci Únie premiestňujú rastliny, rastlinné produkty a iné predmety, pre ktoré sa vyžaduje rastlinolekárske osvedčenie alebo rastlinný pas, tzn. dovozcovia a obchodníci;
- b) profesionálni prevádzkovatelia s oprávnením vydávať rastlinné pasy, tzn. výrobcovia, obchodníci a obchodníci/predajcovia, ktorí prevádzkujú internetový predaj.

Článok 4

Postup registrácie, zmena registrácie a správne poplatky (článok 66 nariadenia 2016/2031)

Žiadateľ o registráciu alebo o zmenu registrácie zasiela na podateľňu ÚKSÚP:

1. Žiadosť o registráciu alebo žiadosť o zmenu registrácie profesionálnych prevádzkovateľov s rastlinami, rastlinnými produktmi a inými predmetmi. Tlačivá žiadosti sú uverejnené na stránke ÚKSÚP vo formáte word s koncovkou doc.
V prípade zmeny registrácie zasiela relevantné dokumenty súvisiace s požadovanou zmenou.
2. Výpis z evidencie nie starší ako 3 mesiace, ak ide o SHR. Zriaďovaciu listinu v prípade škôl, výskumných ústavov, botanických záhrad, pozemkových úradov a pod.
3. Záznam o vykonaní kontroly A – od príslušného okresného inšpektora (kontrola prevádzok, ktoré budú zaregistrované – pestovateľská plocha, množiareň, matečnica, skleník, sklad a pod.). V prípade subjektov, ktoré nemajú prevádzky, Záznam o vykonaní kontroly A nie je potrebný. Spoplatnenie sa riadi podľa aktuálneho cenníka ÚKSÚP.
4. Správny poplatok v hodnote:
 - 16,50 € za novú registráciu,
 - 8 € za zmenu registrácie,
 - 6,50 € za duplikát osvedčenia o registrácii,
 - zrušenie registrácie sa nespoplatňuje.
5. Pri dovoze a uvádzaní na trh lesného materiálu žiadateľ predloží fotokópiu "*Osvedčenia o odbornej spôsobilosti*" vydané Ministerstvom pôdohospodárstva SR (Zákon NR SR č. 138/2010 o lesnom reprodukčnom materiáli a vyhlášky č. 501/2010 o lesnom reprodukčnom materiáli).

Článok 5

Povinnosti profesionálnych prevádzkovateľov v súvislosti s registráciou (článok 66 nariadenia 2016/2031)

Prevádzkovatelia zaregistrovaní v súlade so smernicou 2000/29/ES nepredkladajú novú žiadosť o registráciu, zostávajú naďalej v úradnom registri.

Profesionálni prevádzkovatelia sú povinní:

- raz ročne do 30. apríla každého roku predložiť aktualizáciu týkajúcu sa zmien v údajoch súvisiacich s registráciou, v tomto prípade ide o nahlasovanie aktuálnych kontaktných údajov, ktoré treba zasílať na e-mail ivana.kurhajcova@uksup.sk alebo ochrana@uksup.sk. V prípade, že nenastali žiadne zmeny v kontaktných údajoch, nie je nahlasovanie potrebné;
- zmeny týkajúce sa prevádzok, zamerania a predmetu činnosti nahlasujú žiadosťou o zmenu v registrácii priebežne počas celého roka;
- pri zmene mena/názvu spoločnosti a adresy sídla spoločnosti nahlasovanie žiadosťou o zmenu v registrácii najneskôr do 30 dní po zmene týchto údajov (zmeny v živnostenskom a obchodnom registri),
- v prípade, že registrovaný prevádzkovateľ z akéhokoľvek dôvodu nevie predložiť/nemá k dispozícii „Osvedčenie o registrácii profesionálneho prevádzkovateľa“, požiada o vydanie duplikátu. Na vydanie duplikátu nie je predpísané tlačivo. Žiadateľ môže použiť svoj hlavičkový papier. Vydanie duplikátu je spoplatnené správnym poplatkom v hodnote 6,50 €;
- pri **zmene IČO** sa registrácia zruší. Ak profesionálny prevádzkovateľ naďalej podniká v činnosti, ktorá podlieha registrácii, ale pod novým IČO, je povinný požiadať o novú registráciu v celom rozsahu. V tomto prípade bude pridelené nové registračné číslo;
- v prípade ukončenia zaregistrovanej činnosti písomne požiadať o zrušenie registrácie.

Pri zrušení registrácie subjektu, ktorému bolo udelené oprávnenie na vydávanie rastlinných pasov, je oprávnenie zrušené automaticky.

Článok 6

Podmienky udelenia oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov
(článok 89 nariadenia 2016/2031)

[Delegované nariadenie KOM \(EÚ\) 2019/827](#) pre článok 89

Kritériá, ktoré musia spĺňať profesionálni prevádzkovatelia, aby boli oprávnení vydávať rastlinné pasy - uplatňuje sa od 14.12.2020

POVINNOSTI PROFESIONÁLNEHO PREVÁDZKOVATEĽA

Profesionálny prevádzkovateľ požiada ÚKSÚP o udelenie oprávnenia vydávať rastlinné pasy. Žiadosť je uverejnená na webovej stránke ÚKSÚP, ktorej prílohou je:

- vzor vlastného RP;
- aktuálny zoznam rastlín alebo zoznam rastlinných produktov, na ktoré bude vydávať rastlinné pasy (zoznam môže byť zaslaný elektronicky v ľubovoľnom dátovom formáte).

ÚKSÚP na základe žiadosti udelí profesionálnemu prevádzkovateľovi oprávnenie vydávať rastlinné pasy pre konkrétne čeľade, rody alebo druhy a typy komodít rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov (v rozsahu registrácie prevádzkovateľa) iba v prípade, že profesionálny prevádzkovateľ prostredníctvom písomného/online testu:

1. preukáže potrebné znalosti/vedomosti o platných pravidlách týkajúcich sa preskúmaní uvedených v Článku 10 tohto pokynu - Preskúmanie na účely rastlinných pasov, pokiaľ ide o:
 - karanténnych škodcov Únie (KŠÚ);
 - škodcov nezapísaných do zoznamu karanténnych škodcov Únie (zvyčajne býva k nim vydané osobitné Vykonávacie rozhodnutia Komisie);
 - karanténnych škodcov chránenej zóny (KŠ CHZ);
 - regulovaných nekaranténnych škodcov Únie (RNKŠ),

ktorí by mohli ohroziť dotknuté rastliny, rastlinné produkty a iné predmety;

2. preukáže potrebné znalosti o osvedčených postupoch, opatreniach a ďalších činnostiach, ktoré sa vyžadujú na zabránenie výskytu a šíreniu škodcov uvedených v bode 1;
3. musí mať k dispozícii **účinný plán**, podľa ktorého by sa postupovalo v prípade každého podozrenia na výskyt škodcov alebo v prípade zistení výskytu škodcov uvedených v bode 1, ktorí ohrozujú alebo by mohli ohroziť jeho rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety;
4. preukáže potrebné znalosti a odbornú spôsobilosť na vykonanie požadovaných preskúmaní rastliny, rastlinného produktu alebo iného predmetu na zistenie príslušných škodcov a schopnosť prijímať opatrenia uvedené v bode 2;
5. preukáže, že má k dispozícii potrebné **vybavenie a zariadenia** na vykonanie požadovaných preskúmaní rastliny, rastlinného produktu alebo iného predmetu alebo má k uvedenému vybaveniu a zariadeniam prístup, a že má takisto schopnosť prijímať opatrenia uvedené v bode 2;
6. musí vymenovať kontaktnú osobu zodpovednú za komunikáciu s ÚKSÚP a nahlásiť jej kontaktné údaje;
7. musí mať zavedené **systemy a postupy**, ktoré mu umožnia plniť si povinnosti týkajúce sa vysledovateľnosti.

Článok 7

Podmienky udelenia oprávnenia na vydávanie rastlinných pasov
(článok 89 nariadenia 2016/2031)

[Delegované nariadenie KOM \(EÚ\) 2019/827](#) pre článok 89

POVINNOSTI ÚKSÚP

ÚKSÚP zabezpečí, aby profesionálni prevádzkovatelia mali prístup k technickým usmerneniam týkajúcich sa kritérií, ktoré musia byť splnené pri preskúmaniach súvisiacich s vydávaním rastlinných pasov.

Tieto technické usmernenia musia byť prístupné na oficiálnom webovom sídle ÚKSÚP a musia obsahovať nasledovné informácie:

1. informácie o vývojovom cykle škodcov a ich príslušných vektorov, ako aj informácie o relevantných aspektoch biológie príslušných hostiteľov;
2. informácie o prejavoch výskytu týchto škodcov a symptómoch napadnutia rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov príslušnými škodcami, o spôsoboch vykonávania vizuálnych prehliadok, ako aj o odbere vzoriek a testovaní;

3. informácie o osvedčených postupoch, opatreniach a ďalších činnostiach, ktoré sa majú prijať na zabránenie výskytu a šíreniu:
 - karanténnych škodcov Únie;
 - škodcov nezapísaných do zoznamu karanténnych škodcov Únie;
 - karanténnych škodcov chránenej zóny;
 - regulovaných nekaranténnych škodcov Únie (RNKŠ).
4. informácie o vytvorení a obsahu plánu, ktorý musí mať profesionálny prevádzkovateľ k dispozícii, a podľa ktorého by sa postupovalo v prípade každého podozrenia na výskyt škodcov alebo v prípade zistení výskytu škodcov uvedených v predchádzajúcom bode, a ktorí ohrozujú alebo by mohli ohroziť jeho rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety

Článok 8

Zavedenie plánu a obsah plánu Delegované nariadenie KOM (EÚ) 2019/827

K bodu 3-povinnosti profesionálneho prevádzkovateľa

Termín na vypracovanie a zavedenie plánu: do 31.12.2021

Plán obsahuje aspoň tieto prvky:

- a) kontakty na ÚKSÚP – z dôvodu potreby okamžitého informovania ÚKSÚP akýmkoľvek spôsobom, najlepšie e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk alebo prostredníctvom príslušného rastlinolekárskeho inšpektora, ohľadom podozrenia na výskyt alebo zistenia výskytu KŠÚ, škodcov nezapísaných do zoznamu KŠÚ, KŠ CHZ, RNKŠ;
- b) spôsob a postup pre preventívne ošetrenie dotknutých komodít, ak je také ošetrenie potrebné a uskutočniteľné/vykonaťelné;
- c) postup likvidácie predmetného ŠO na dotknutých komoditách, ak je dostupný a uskutočniteľný/vykonaťelný;
- d) izolácia - umiestnenie napadnutých komodít alebo komodít podozrivých z napadnutia do karanténnej izolácie alebo ich oddelené umiestnenie od ostatných komodít, ktoré by mohol dotknutý ŠO napadnúť;
- e) dezinfekcia - postup pre dezinfekciu zariadenia, náradia a ďalších predmetov, alebo iný spôsob/spôsoby likvidácie predmetného ŠO.

Šablóna plánu vo formáte word - Postup opatrení v prípade podozrenia na výskyt alebo zistenia výskytu KŠÚ, škodcov nezapísaných do zoznamu KŠÚ, KŠ CHZ, RNKŠ



Profesionálny
prevádzkovateľ s RP -

Článok 9

Zoznam vybavenia a zariadenia

Delegované nariadenie KOM (EÚ) 2019/827

K bodu 5-povinnosti profesionálneho prevádzkovateľa

Vybavenie a zariadenie sa u jednotlivých profesionálnych prevádzkovateľov môže líšiť podľa konkrétnych komodít, ale musí zahŕňať aspoň:

- a) pracovný stôl s dobrým osvetlením;
- b) lupu alebo binokulár na prehliadku odobratých vzoriek;
- c) pomôcky na odber vzoriek rastlín – záhradnícke nožnice, nôž, záhradnícka píla, pinzeta, lopatka alebo vzorkovač – pre odber sypkých vzoriek (osivo, pôda), uzatvárateľné vrecká veľkosti podľa potreby;
- d) vhodné dezinfekčné prostriedky (etanol, Savo a pod.);
- e) leповé doštičky alebo feromónové lapače hmyzu;
- f) prípadne ďalšie vhodné a potrebné pomôcky a zariadenia (napr. laboratórium).

Článok 10

Systemy a postupy

Delegované nariadenie KOM (EÚ) 2019/827

K bodu 7-povinnosti profesionálneho prevádzkovateľa

- pravidelná kontrola príznakov výskytu predmetných škodlivých organizmov;
- v prípade podozrenia z výskytu alebo pri zistení výskytu KŠÚ, škodcov nezapísaných do zoznamu KŠÚ a KŠ CHZ kontaktovať ÚKSÚP e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk alebo prostredníctvom príslušného rastlinolekárskeho inšpektora;
- vzorkovanie rastlín v prípade podozrenia (spozorovania príznakov napadnutia škodlivými organizmami) regulovanými nekaranténnymi škodcami, prípadne na výskyt prekračujúci príslušné prahové hodnoty;
- zabezpečenie laboratórneho rozboru odobratých vzoriek;
- izolácia vzorkovaných podozrivých rastlín;
- v prípade pozitívneho výsledku laboratórneho rozboru okamžité informovanie ÚKSÚP akýmkoľvek spôsobom, najlepšie e-mailom na adresu ochrana@uksup.sk;
- komunikácia s ÚKSÚP za účelom okamžitého vykonania vhodných preventívnych opatrení;
- umožnenie kontroly a vzorkovania rastlinolekáorskými inšpektormi ÚKSÚP;
- kontaktovanie písomnou formou, najlepšie e-mailom, všetkých dotknutých odberateľov rastlín pozitívnej dávky a stiahnutie všetkých týchto rastlín z trhu;
- poskytnutie na žiadosť odberateľom a verejnosti, ktorá dané rastliny zakúpila, všetky informácie, ktoré sú pre nich relevantné a slúžia na eradikáciu škodlivého organizmu, prípadne zamedzenie šírenia;
- dohľadanie pôvodu napadnutej dávky rastlín a informovanie ÚKSÚP o zistených skutočnostiach;

- do vydania rastlinolekárskeho opatrenia nariadených ÚKSÚP zabezpečiť izoláciu všetkých rastlín predmetnej dávky a rastlín, z ktorých daná dávka pochádzala a rastlín, ktoré vznikli ďalším rozmnožovaním danej dávky;
- vykonanie nariadených rastlinolekárskeho opatrenia nariadených ÚKSÚP;
- dôrazné vyžadovanie rastlinných pasov pri ďalších dodávkach akýchkoľvek druhov rastlín od dodávateľa predmetnej pozitívnej dávky rastlín.

Článok 11

Vysledovateľnosť a kód vysledovateľnosti (články 69 a 70 nariadenia 2016/2031)

Kód vysledovateľnosti - písmeno C na RP - je písmenový, numerický alebo alfanumerický kód, ktorý na účely vysledovateľnosti identifikuje zásielku, dávku alebo obchodnú jednotku a obsahuje kódy odkazujúce na dávku, šaržu, sériu, dátum výroby či dokumenty profesionálneho prevádzkovateľa.

Vytvorenie kódu vysledovateľnosti si určuje profesionálny prevádzkovateľ. Ten musí spätne identifikovať napr. umiestnenie rastlín v škôlke, kontajnerovni, pôvod rastlín a pod. a aj odkiaľ a kedy boli príslušné rastliny nakúpené.

Profesionálny prevádzkovateľ, ktorému sú dodávané rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety vedie záznamy, ktoré mu umožnia identifikovať pre každú obchodnú jednotku dodávaných rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov profesionálneho prevádzkovateľa, ktorý ju dodal.

Profesionálny prevádzkovateľ, ktorý dodáva rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety, vedie záznamy, ktoré mu umožnia identifikovať pre každú obchodnú jednotku dodaných rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov profesionálneho prevádzkovateľa, ktorému ju dodal.

V prípade, že oprávnený prevádzkovateľ vydá rastlinný pas musí na účely zabezpečenia vysledovateľnosti v súvislosti s týmto rastlinným pasom zaistiť zaznamenávanie týchto údajov:

1. v príslušnom prípade údaje o profesionálnom prevádzkovateľovi, ktorý dodal danú obchodnú jednotku;
2. údaje o profesionálnom prevádzkovateľovi, ktorému sa dodala daná obchodná jednotka,
a
3. relevantné údaje z rastlinného pasu.

Profesionálni prevádzkovatelia uchovávajú vyššie uvedené záznamy najmenej tri roky odo dňa, keď im bola dotknutá rastlina, rastlinný produkt alebo iný predmet dodaný alebo keď ich sami dodali iným profesionálnym prevádzkovateľom.

Základom je uchovávanie dodacích listov nakúpenej, vyrobenej a predanej produkcie + údaje z rastlinných pasov.

Pre zaistenie vysledovateľnosti pri premiestňovaní rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov v rámci priestorov profesionálneho prevádzkovateľa a medzi týmito priestormi (článok 70 nariadenia 2016/2031) nie sú stanovené podrobnejšie požiadavky. Príslušné záznamy profesionálneho prevádzkovateľa však musia byť dostatočné na to, aby sa dali príslušné rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety dohľadať, identifikovať a informácie sprístupniť po vyzvaní pri úradnej kontrole zo strany ÚKSÚP.

V akých prípadoch sa kód výsledovateľnosti nemusí vyplňať

Ak rastliny na výsadbu spĺňajú všetky tieto podmienky:

- sú pripravované takým spôsobom, že sú prichystané na predaj konečným používateľom bez akejkoľvek ďalšej prípravy, pričom neexistuje riziko týkajúce sa šírenia karanténnych škodcov Únie ani škodcov, na ktorých sa vzťahujú osobitné opatrenia a
- nepatria medzi typy alebo druhy, ktoré podľa doplnkovej legislatívy musia mať kód výsledovateľnosti uvedený

V akých prípadoch sa kód výsledovateľnosti musí vyplňať

- na RP určených do CHZ;
- RP, ktorý je zároveň náveskou podľa legislatívy o osivách a sadivách;
- na rastliny určené na výsadbu, ktoré sú uvedené vo [Vykonávacom rozhodnutí KOM 2020/1770](#), ktorými sú:
 - *Coffea* – kávovník,
 - *Lavandula dentata* – levanduľa zúbkatá,
 - *Nerium oleander* – oleander obyčajný,
 - *Olea europea* – oliva európska,
 - *Polygala myrifolia* – horčinka nádherná,
 - *Prunus dulcis* – mandľa obyčajná,
 - *Solanum tuberosum* – sadivové zemiaky.

Článok 12

Sledovanie kritických bodov a príklady kritických bodov
(články 84, 90 nariadenia 2016/2031)

Oprávnení prevádzkovatelia vydávajú rastlinné pasy:

- pod dohľadom ÚKSÚP;
- len pre tie rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety, za ktoré sú zodpovední;
- len v priestoroch, spoločných skladoch a expedičných strediskách, ktoré patria pod ich zodpovednosť a ktoré sú zapísané v ich registráciách.

SLEDOVANIE KRITICKÝCH BODOV

Oprávnení prevádzkovatelia sú povinní:

- pred vydaním rastlinného pasu určiť a sledovať také prvky svojho výrobného procesu, ako aj také prvky týkajúce sa premiestňovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, ktoré sú kritické (článok 90 nariadenia 2031) – z evidencie kritických bodov musí byť zrejmé:
 - druh, prípadne odroda,
 - doklad o pôvode (číslo rastlinného pasu a pod.),
 - krajina pôvodu,
 - označenie parcely (číslo LPIS, skleník a pod.),

- rok výsadby,
 - počet kusov, prípadne výmera v ha,
 - prípadne štepenie druhov, ktoré sa takýmto spôsobom rozmnožujú (kritickým je spájanie 2 rastlín s rôznym pôvodom);
- viesť záznamy o určení a monitorovaní týchto prvkov, a to najmenej počas troch rokov; záznamy môžu byť písomné alebo digitálne.

Oprávnení prevádzkovatelia v prípade potreby:

- zabezpečia poskytnutie primeranej odbornej prípravy svojim pracovníkom, ktorí sú zapojení do preskúmaní na účely rastlinných pasov s cieľom zabezpečiť, aby títo pracovníci mali potrebné vedomosti na vykonanie uvedených preskúmaní.

PRÍKLADY KRITICKÝCH BODOV PODĽA ZAMERANIA VÝROBY

Množitel'ský materiál , výpestky ovocných drevín, vinič a pod.

- I. pôvod materiálu
- II. plán a spôsoby pestovania
- III. premiestňovanie a manipulácia s rastlinami
- IV. dezinfekcia pracovného náradia, čistenie strojov a mechanizácie
- V. skladovanie množiteľského materiálu/výpestkov
- VI. expedícia, doprava a sprievodné doklady.

Rastliny pestované z osiva napr. priesady zeleniny, sadenice okrasných rastlín

- I. kvalita a pôvod osiva, skladovanie osiva
- II. plán a spôsoby pestovania
- III. premiestňovanie a manipulácia s rastlinami
- IV. dezinfekcia pracovného náradia, čistenie strojov a mechanizácie
- V. skladovanie sadeníc/výpestkov
- VI. expedícia, doprava a sprievodné doklady.

Vyššie uvedené príklady môžu byť vedenú formou samostatných dokladov, ale aj vložených textov priamo na iné súvisiace doklady alebo prikladaním súvisiacich dokladov k sebe navzájom.

Článok 13

Preskúmanie na účely rastlinných pasov – kontrola zdravotného stavu rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov
(článok 87 nariadenia 2016/2031)

Rastlinný pas sa môže vydať len pre rastliny, rastlinné produkty a iné predmety, ktorých dôkladné preskúmanie oprávneným prevádzkovateľom alebo v náležitých prípadoch rastlinolekársnym inšpektorom ÚKSÚP preukázalo, že sú splnené zásadné požiadavky na rastlinné pasy.

Rastliny, rastlinné produkty a iné predmety môžu byť preskúmané samostatne alebo prostredníctvom reprezentatívnych vzoriek. Preskúmanie sa týka aj obalového materiálu dotknutých rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov.

I. Preskúmanie na účely rastlinných pasov oprávneným prevádzkovateľom a podmienky preskúmania, ktoré musia byť splnené:

Okrem samotného oprávneného prevádzkovateľa môžu byť do preskúmania zapojení aj jeho zamestnanci, a to v prípade, že sú adekvátne preškolení. Zodpovedný za vydanie rastlinných pasov je však oprávnený prevádzkovateľ.

Oprávnený prevádzkovateľ preskúmanie vykonáva:

1. v primeranom čase, pričom sa berú do úvahy súvisiace riziká;
2. v priestoroch, ktoré má oprávnený prevádzkovateľ zapísané v osvedčení o registrácii.

V prípade, že sa musia stanoviť aj požiadavky na premiestňovanie vo vzťahu ku špecifickým KŠÚ, škodcom nezapísaných do zoznamu KŠÚ, KŠ CHZ alebo RNKŠ, sa preskúmanie vykoná aj v bezprostrednom okolí miesta výroby dotknutých rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov.

Vedenie záznamov o vykonaných preskúmaniach - kontrolách zdravotného stavu

Šablóna vo formáte xls - Záznam o vykonaných kontrolách zdravotného stavu rastlín a rastlinných produktov pre účely vydania RP.



Záznam o kontrole
zdravotného stavu na

II. Preskúmanie na účely rastlinných pasov inšpektorom ÚKSÚP a podmienky preskúmania, ktoré musia byť splnené.

Inšpektor ÚKSÚP preskúmanie vykonáva:

1. v primeranom čase, pričom sa berú do úvahy súvisiace riziká;
2. v bezprostrednom okolí miesta výroby dotknutých rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov, ak oprávnený prevádzkovateľ nemá prístup do bezprostredného okolia svojich výrobných priestorov a musia sa stanoviť aj požiadavky na premiestňovanie vo vzťahu ku špecifickým KŠÚ, škodcom nezapísaných do zoznamu KŠÚ, KŠ CHZ alebo RNKŠ,
3. aspoň prostredníctvom vizuálnej prehliadky doplnenej o:
 - a) inšpekcie, odbery vzoriek a testovanie zo strany ÚKSÚP v prípade podozrenia na výskyt:
 - KŠÚ,
 - škodlivých organizmov, na ktoré sa vzťahujú osobitné VN KOM,
 - KŠ CHZ v príslušnej chránenej zóne,
 - b) odber vzoriek a testovanie v prípade podozrenia na výskyt:
 - RNKŠ Únie a prípadne na výskyt prekračujúci príslušné prahové hodnoty.

Výsledky preskúmania sa musia zaznamenať a uchovať najmenej počas troch rokov.

Preskúmanie, ktoré môže vykonať iba rastlinolekársky inšpektor OKOR alebo inšpektor OKOS, oprávnený prevádzkovateľ nesmie vykonať. Ide o kontroly vzťahujúca sa na:

- karanténnych škodcov Únie (príloha II VN KOM EÚ 2019/2072),
- škodcov nezapísaných do zoznamu KŠÚ (napr. pre Tomato brown rugose fruit virus – ToBRFV),

- osobitné požiadavky pre rastliny s pôvodom v EÚ (príloha VIII VN KOM EÚ 2019/2072),
- osobitné požiadavky pre chránené zóny (príloha X VN KOM EÚ 2019/2072, v SR *Erwinia amylovora*)
- opatrenia pre RNKŠ pre vinič, sadivové zemiaky, ovocné druhy (článok 10 a príloha X Vykonávacej Smernice Komisie (EÚ) 2020/177, vykonávajú rastlinolekárski inšpektori OKOR), okrem CAC materiálu, a množiteľské porasty pre osivo lucerny a slnečnice (vykonávajú inšpektori OKOS),
- vzorkovanie osiva lucerny, slnečnice, sóje, ľanu, repice, horčice, repky a certifikovaného osiva zelenín (vykonávajú inšpektori OKOS).

Článok 14

Zásadné požiadavky na rastlinný pas na premiestňovanie v rámci územia Únie
(článok 85 nariadenia 2016/2031)

Rastlinný pas sa vydáva na účely premiestňovania v rámci územia Únie pre rastlinu, rastlinný produkt alebo iný predmet, ktorý spĺňa tieto požiadavky:

1. je bez výskytu KŠÚ alebo škodcu nezapísaného do zoznamu KŠÚ;
2. spĺňa podmienky, ktoré sa týkajú RNKŠ Únie. Profesionálni prevádzkovatelia nesmú zavliecť RNKŠ Únie na územie Únie na rastlinách na výsadbu, prostredníctvom ktorých sa prenáša, ani nesmú premiestňovať uvedeného škodcu na tomto území;
3. spĺňa požiadavky uvedené v Prílohe VII VN KOM EÚ 2019/2072 pre rastliny, rastlinné produkty a iné premety s pôvodom v tretích krajinách a požiadavky uvedené v Prílohe VIII VN KOM EÚ 2019/2072 pre rastliny, rastlinné produkty a iné premety s pôvodom na území Únie;
4. prípadne spĺňa pravidlá spojené s možnou eradikáciou KŠÚ, je v súlade s prípadnými opatreniami voči špecifickým KŠÚ a opatreniami voči škodcom nezapísaných do zoznamu KŠÚ.

Článok 15

Zásadné požiadavky na rastlinný pas na premiestňovanie do chránenej zóny a v rámci chránenej zóny

(článok 86 nariadenia 2016/2031)

Rastlinný pas sa vydáva na účely uvedenia do CHZ a premiestňovania v CHZ pre rastlinu, rastlinný produkt a iný predmet, ktorý spĺňa všetky požiadavky uvedené v predchádzajúcom článku a navyše tieto požiadavky:

1. je bez výskytu príslušného KŠ CHZ a
2. spĺňa zodpovedajúce osobitné požiadavky uvedené v Prílohe X VN KOM EÚ 2019/2072.

Rastlinný pas sa nevydá v prípade, že rastlina, rastlinný produkt alebo iný predmet majú pôvod vo vymedzenej oblasti CHZ stanovenej pre daného KŠ CHZ, nesmú sa premiestňovať z tejto vymedzenej oblasti do zvyšnej časti tejto, ani do žiadnej inej CHZ stanovenej pre tohto KŠ CHZ, nakoľko by mohli byť hosťiteľmi daného škodcu.

Článok 16

Obsah a formát rastlinného pasu
(články 78 a 83 nariadenia 2016/2031)

Rastlinný pas je úradná náveska na premiestňovanie rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov v rámci územia Únie a prípadne na premiestňovanie do chránených zón a v rámci nich, ktorá potvrdzuje súlad so všetkými požiadavkami stanovenými príslušnou legislatívou. Rastlinný pas je vo forme výraznej návesky, ktorá je vyrobená na akomkoľvek podklade vhodnom na tlač prvkov uvedených v príslušnej legislatíve, za predpokladu, že rastlinný pas je zreteľne odlišiteľný od iných informácií alebo návesiek, ktoré môžu byť tiež uvedené na tomto podklade. Rastlinný pas musí byť ľahko viditeľný a jasne čitateľný a obsahovať informácie, ktoré sú nemeniteľné a trvácne.

Článok 17

Požiadavky na prvky rastlinných pasov
(VN KOM 2017/2313)


Prvky rastlinného pasu sa musia usporiadať do tvaru obdĺžnika alebo štvorca a musia byť čitateľné bez použitia vizuálnej pomoci. Musia byť ohraničené čiarou alebo inak jasne oddelené od akéhokoľvek textu alebo obrázkov tak, aby boli jasne viditeľné a rozpoznateľné.

Technická špecifikácia:

- veľkosť rastlinných pasov,
- spôsob ohraničenia,
- pomery veľkosti prvkov
- štýl písma použitý vo vzoroch **slúži iba ako príklad.**

Vlajka Únie sa môže vytlačiť farebne alebo čierno-bielo, s bielymi hviezdami na čiernom pozadí alebo naopak.


Príklad rastlinného pasu určeného na premiestňovanie na území Únie, ako sa uvádza v článku 1 ods. 1 podľa Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) **2017/2313 (časť A)**:

	Rastlinný pas / Plant Passport	Slovné spojenie „ Plant Passport “ v angličtine a v prípade potreby v jednom z úradných jazykov Únie, ktorý sa má oddeliť lomkou.
A xxx		Vysvetlivky:
B SK – xxxx		A – Botanický názov dotknutého rastlinného druhu alebo taxónu v prípade rastlín a rastlinných produktov, prípadne názov dotknutého predmetu, a nepovinne názov odrody.
C xxx		B - registračné číslo v tvare „SK – xxxx“
D XX		

C - kód výsledovateľnosti – určuje si profesionálny prevádzkovateľ

D - kód členského štátu Únie alebo kód tretej krajiny pôvodu

Príklad rastlinného pasu na uvedenie do CHZ a premiestňovanie v nej, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 podľa Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) **2017/2313 (časť B)**:

	Rastlinný pas – CHZ / Plant Passport – PZ XXX	Slovné spojenie „ Plant Passport – PZ “ v angličtine a v prípade potreby v jednom z úradných jazykov Únie, ktorý sa má oddeliť lomkou.
A xxx		
B SK – xxxx		XXX pre rastlinné pasy určené na uvedenie do CHZ – vedecký názov KŠ CHZ alebo EPPO kódy osobitne pridelené týmto škodcom – uvedie sa pod text Rastlinný pas – CHZ / Plant Passport – PZ
C xxx		
D XX		

Pre rastlinné pasy, ktoré sú zároveň certifikačnou náveskou (časť C a časť D) platí, že musia obsahovať:

- vlajku Únie a
- **slovné spojenie** „Plant Passport“ alebo „Plant Passport – PZ“ v angličtine a v prípade potreby v jednom z úradných jazykov Únie, ktorý sa má oddeliť lomkou plus
- **informácie požadované v úradnej náveske** pre osivá alebo iný množiteľský materiál príslušne uvedené v článku 10 ods. 1 smernice Rady 66/401/EHS⁽²⁾, článku 10 ods. 1 smernice Rady 66/402/EHS⁽³⁾, článku 10 ods. 1 smernice Rady 68/193/EHS⁽⁴⁾, článku 12 smernice Rady 2002/54/ES⁽⁵⁾, článku 28 ods. 1 smernice Rady 2002/55/ES⁽⁶⁾, článku 13 ods. 1 smernice Rady 2002/56/ES⁽⁷⁾ a v článku 12 ods. 1 smernice Rady 2002/57/ES⁽⁸⁾ alebo v náveske pre predzákladný, základný alebo certifikovaný materiál, ako sa uvádza v článku 9 ods. 1 písm. b) smernice Rady 2008/90/ES⁽⁹⁾.

⁽²⁾ Smernica Rady 66/401/EHS zo 14. júna 1966 o uvádzaní osiva krmovín na trh (Ú. v. ES 125, 11.7.1966, s. 2298/66).

⁽³⁾ Smernica Rady 66/402/EHS zo 14. júna 1966 týkajúca sa obchodovania s osivom obilnín (Ú. v. ES 125, 11.7.1966, s. 2309/66).

⁽⁴⁾ Smernica Rady 68/193/EHS z 9. apríla 1968 o obchodovaní s materiálom na vegetatívne rozmnožovanie viniča (Ú. v. ES L 93, 17.4.1968, s. 15).

⁽⁵⁾ Smernica Rady 2002/54/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom repy (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 2).

⁽⁶⁾ Smernica Rady 2002/55/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom zelenín (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 33).

⁽⁷⁾ Smernica Rady 2002/56/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní so sadivom zemiakov (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 60).

⁽⁸⁾ Smernica Rady 2002/57/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom olejní a priadnych rastlín (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 74).

⁽⁹⁾ Smernica Rady 2008/90/ES z 29. septembra 2008 o uvádzaní množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia do obehu (Ú. v. EÚ L 267, 8.10.2008, s. 8).

Veľkosť, tvar a farebné odlišenie sa riadi legislatívou o osivách.

Príklad rastlinného pasu na premiestňovanie na území Únie spolu s certifikačnou náveskou, ako sa uvádza v článku 1 ods. 3 (časť C):

	Rastlinný pas / Plant Passport
Pravidlá a normy EÚ EU rules and standards	 ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE
DRUH: Species	
REGISTRAČNÉ ČÍSLO DODÁVATEĽA: Supplier and his identification number	
ČÍSLO DÁVKY: Lot reference No	
KRAJINA PÔVODU: Country of production	
ODRODA: Variety	
KATEGÓRIA: Category	GENERÁCIA: Class
ČÍSLO NÁVESKY: Label number	
HMOTNOSŤ: Weight	
BALENIE /mesiac a rok/: Sealing /month, year/	
<hr/>	
ĎALŠIE ÚDAJE: Other information	
<hr/>	
NEÚRADNÁ ČASŤ: Non-official space	

Príklad rastlinného pasu na uvedenie do chránenej zóny a premiestňovanie v nej spolu s certifikačnou náveskou, ako sa uvádza v článku 1 ods. 4 (časť D):

	Rastlinný pas – CHZ / Plant Passport – PZ XXX
Pravidlá a normy EÚ EU rules and standards	 ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE
DRUH: Species	
REGISTRAČNÉ ČÍSLO DODÁVATEĽA: Supplier and his identification number	
ČÍSLO DÁVKY: Lot reference No	
KRAJINA PÔVODU: Country of production	
ODRODA: Variety	
KATEGÓRIA: Category	GENERÁCIA: Class
ČÍSLO NÁVESKY: Label number	
HMOTNOSŤ: Weight	
BALENIE /mesiac a rok/: Sealing /month, year/	
<hr/> ĎALŠIE ÚDAJE: Other information	
<hr/> NEÚRADNÁ ČASŤ: Non-official space	

VZORY RP PRE LESNÉ DREVINY

Sprievodný list reprodukčného materiálu lesných drevín vypracoval ÚKSÚP v spolupráci s MPRV SR, NLC Zvolen a Združením lesných škôlkarov SR.

Zoznam druhov lesných drevín a ich krížencov určených na umelú obnovu lesa a zalesňovanie a na iné lesnícke účely je uvedený v prílohe č. 1 k [zákonu č. 138/2010 Z. z. – Zákon o lesnom reprodukčnom materiáli](#).

Vzor RP platný iba pre lesné dreviny:



Sprievodný list
reprodukčného mater

Vzory a šablóny rastlinných pasov sú uvedené na stránke ÚKSÚP vo formáte word s koncovkou doc.

Článok 18

Pripojenie rastlinných pasov
(článok 88 nariadenia 2016/2031)

Rastlinné pasy pripájajú dotknutí profesionálni prevádzkovatelia k obchodnej jednotke dotknutých rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov predtým, než sú tieto rastliny, rastlinné produkty a iné predmety premiestňované v rámci územia Únie v súlade s článkom 79, alebo uvádzané do chránenej zóny alebo premiestňované v rámci nej v súlade s článkom 80. Ak sú takéto rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety premiestňované v balení, vo zväzku alebo v nádobe, rastlinný pas sa pripája na takéto balenie, zväzok alebo nádobu.

Pripojenie rastlinných pasov k obchodným dokladom (dodací list, faktúra)

RP možno vydávať na sprievodné doklady (dodacie listy) v procese od výrobcu priamo na miesto výsadby, teda podnikateľ s IČO predáva podnikateľovi s IČO bez akéhokoľvek sprostredkovania. Obchodné doklady musia spĺňať všetky požiadavky na rastlinné pasy.

Príklady priamej výsadby:

- mesto vysádza mestskú zeleň;
- výsadba popri cestách a diaľniciach;
- z lesnej škôlky priama výsadba lesov;
- priesady zeleniny od výrobcu priamo na pole;
- realizácia okrasných záhrad (súkromných, firemných a pod.);
- trávnikové koberce.

Kedy nemožno využiť obchodné doklady s RP

- pre rastliny, rastlinné produkty a iné predmety určené pre CHZ;
- pre rastliny, dreviny, množiteľský materiál a osivá, ktoré musia byť označené certifikačnou náveskou;
- pre rastliny, na ktorých musí byť uvedený kód výsledovateľnosti ([Vykonávacie rozhodnutie KOM 2020/1770](#)).

Článok 19

Nahradenie rastlinného pasu (článok 93 nariadenia 2016/2031)

V určitých prípadoch je možné už vydaný rastlinný pas (cudzí, ale aj vlastný) nahradiť novým rastlinným pasom. Nahradenie rastlinného pasu môže oprávnený registrovaný prevádzkovateľ zrealizovať v prípade, že je obchodná jednotka komodity, pre ktorú bol rastlinný pas vydaný, rozdelená do dvoch alebo viacerých obchodných jednotiek. Nahradenie rastlinného pasu je možné iba vtedy, ak pre príslušné komodity možno potvrdiť požadované garancie zdravotného stavu, charakteristika dotknutej komodity sa nezmenila a sú dodržané požiadavky na výsledovateľnosť nových obchodných jednotiek.

Po nahradení rastlinného pasu príslušný oprávnený prevádzkovateľ uchováva nahradený rastlinný pas alebo jeho obsah najmenej počas troch rokov. Uchovávanie sa môže uskutočniť formou uloženia informácií obsiahnutých v rastlinnom pase v počítačovej databáze za predpokladu, že sa uložia aj informácie obsiahnuté v akomkoľvek čiarovom kóde pre výsledovateľnosť, holograme, čipe alebo na inom dátovom nosiči, ktorý môže dopĺňať kód výsledovateľnosti, (podrobnosti v prílohe VII nariadenia 2016/2031).

Príklad:

Balenie rastlín na plate s jedným rastlinným pasom – pri predaji cez internet sa rastliny predajú po jednej. Oprávnený prevádzkovateľ vydá nový rastlinný pas pre každú rastlinu osobitne. Musí byť zachovaný kód výsledovateľnosti, tzn. musí vedieť deklarovat'/určiť pôvod (odkiaľ a kedy bola príslušná dávka nakúpená).

Dodávka	Dodávateľ	Pôvodný rastlinný pas	Rozdelenie	Príjemca	Náhradný rastlinný pas
Plato 6 ks muškátov	XY	0124/2020	1 ks	AB	0010/2020
			3 ks	CD	0011/2020
			2 ks	EF	0012/2020

Článok 20

Rastlinné pasy nahrádzajúce rastlinolekárske osvedčenia (článok 94 nariadenia 2016/2031)

Pri dovoze rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov z tretej krajiny na územie Únie, na ktorých premiestňovanie v rámci územia Únie sa vyžaduje rastlinný pas bude na HKS miesta vstupu do Únie vykonaná úradná rastlinolekárska kontrola. Ak zásielka splní všetky podmienky dovozu, inšpektor na HKS k zásielke pripojí:

- dokument „CHEDPP“-validovaný, ktorý sprevádza každú zásielku pri jej ďalšej preprave až do jej miesta určenia uvedeného v kolónke 1.7. a
- overenú kópiu rastlinolekárskeho osvedčenia, ktorá bude sprevádzať zásielku do miesta určenia, kde bude oprávneným prevádzkovateľom nahradená rastlinným pasom/pasmi.

Článok 21

Opatrenia, ktoré musia ihneď prijať profesionálni prevádzkovatelia a Oznamovacia povinnosť (článok 14 nariadenia 2016/2031)

Ak má profesionálny prevádzkovateľ podozrenie na výskyt alebo zistí výskyt:

- KŠÚ (príloha II VNK 2019/2072, prioritní škodcovia sú podmnožinou danej prílohy),
- škodlivých organizmov, na ktoré sa vzťahujú osobitné vykonávacie rozhodnutia Komisie a
- KŠ CHZ

ihneď toto podozrenie alebo zistenie oznámi príslušnému okresnému inšpektorovi ÚKSÚP alebo na adresu ochrana@uksup.sk.

V prípade výskytu škodcu zisteného v zamorenej zóne vymedzenej oblasti na zamedzenie šírenia týchto škodcov nie je potrebné výskyt škodcu oznamovať.

Profesionálny prevádzkovateľ v prípade potreby takisto ihneď prijme predbežné opatrenia s cieľom zabrániť usídleniu a šíreniu daného škodcu. Podrobnosti má profesionálny prevádzkovateľov zapracované v „pláne“ – vypracovanom podľa článku 8 Zavedenie plánu a obsah plánu tohto MP.

Ak profesionálny prevádzkovateľ dostane od ÚKSÚP pokyny a usmernenia, riadi sa týmito pokynmi. Prijme všetky potrebné opatrenia na odstránenie škodcu z dotknutých rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov, ako aj zo svojich prevádzkových priestorov, pozemkov, pôdy, vody alebo z iných napadnutých prvkov, ktoré sú pod jeho kontrolou.

Článok 22

Plán riadenia rizík spojených so škodcami (článok 91 nariadenia 2016/2031)

Oprávnený prevádzkovateľ môže mať zavedený plán riadenia rizík spojených so škodcami. Plán riadenia rizík vypracuje oprávnených prevádzkovateľ a schvaľuje ÚKSÚP, ak sú splnené všetky legislatívou stanovené podmienky.

Plány riadenia rizík spojených so škodcami môžu byť vypracované formou štandardnej príručky prevádzkových postupov a musia obsahovať:

- a) informácie o registrácii:
 - názov, adresa a kontaktné údaje,
 - zameranie činnosti (napr. výrobca, obchodník, internetový predajca),
 - druh činnosti – vydávanie rastlinných pasov,
 - adresy prevádzok, ktoré sú oprávnené vydávať rastlinné pasy,
 - druhy tovarov, čeľade, rody alebo druhy rastlín, prípadné iné informácie o povahe tovarov;
- b) informácie, ktoré sa týkajú výsledovateľnosti, spôsob evidencie záznamov o nakúpených a predaných rastlinách, ktoré boli sprevádzané rastlinným pasom (Článok 8 Vysledovateľnosť);
- c) opis výrobných procesov oprávneného prevádzkovateľa a jeho činností, pokiaľ ide o premiestňovanie a predaj rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov;

- d) stanovenie a analýza kritických prvkov výrobného procesu a opatrenia, ktoré prijal oprávnený prevádzkovateľ na zníženie rizík spojených so škodcami, ktoré sa týkajú týchto kritických prvkov;
- e) zavedené postupy a plánované činnosti v prípade podozrenia na výskyt karanténnych škodcov alebo v prípade zisteného výskytu týchto škodcov, záznamy o takýchto podozreniach alebo zisteniach a záznamy o prijatých opatreniach;
- f) úlohy a zodpovednosti osôb zapojených do oznamovania v prípade podozrenia alebo výskytu karanténnych škodlivých organizmov alebo škodlivých organizmov, na ktoré sa vzťahujú mimoriadne opatrenia Únie, vrátane spôsobu zaznamenávania zistení a postupnosť jednotlivých krokov a úlohy a zodpovednosti osôb zapojených do preskúmania zdravotného stavu rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov, do vydávania rastlinných pasov a do pripájania rastlinných pasov, a
- g) odborná príprava poskytnutá osobám uvedeným v písmene f).

Význam a výhody plánu riadenia rizík

Uplatňovanie plánu riadenia rizík má prispieť k posilneniu preventívnych opatrení proti zavlečeniu a rozširovaniu karanténnych škodlivých organizmov na území Únie.

Na oprávnených prevádzkovateľov vykonávajúcich schválený plán riadenia rizík spojených so škodcami sa môže vzťahovať zníženie frekvencie kontrol zo strany ÚKSÚP.

Článok 23

Zoznamy komodít, ktoré podliehajú pasovej povinnosti a zoznamy súvisiace s chránenými zónami

Zoznamy komodít, chránených zón a osobitné požiadavky sú uvedené vo **VN KOM EÚ 2019/2072** nasledovne:

- **Príloha IV** – Zoznam regulovaných nekaranténnych škodcov Únie (RNKŠ) a špecifických rastlín na výsadbu s kategóriami a prahovými hodnotami
- **Príloha V** – Opatrenia na zabránenie výskytu RNKŠ na špecifických rastlinách na výsadbu
- **Pre RNKŠ viniča, ovocných druhov a sadivových zemiakov** platí článok 10 a príloha X Vykonávacej Smernice Komisie (EÚ) 2020/177 z 11. februára 2020, ktorou sa menia smernice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 2002/55/ES, 2002/56/ES a 2002/57/ES, smernice Komisie 93/49/EHS a 93/61/EHS a vykonávacie smernice 2014/21/EÚ a 2014/98/EÚ, pokiaľ ide o škodcov rastlín na osivách a inom reprodukčnom materiáli
- **Príloha VII** – Zoznam rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov s pôvodom v tretích krajinách a zodpovedajúce osobitné požiadavky na ich uvedenie na územie Únie
- **Príloha VIII** – Zoznam rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov s pôvodom na území Únie a zodpovedajúce osobitné požiadavky na ich premiestňovanie v rámci územia Únie
- **Príloha IX** – Zoznam rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, ktorých uvedenie do určitých chránených zón je zakázané

- **Príloha X** – Zoznam rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, ktoré sa majú uviesť do chránených zón alebo sa v rámci nich premiestňovať, a zodpovedajúce osobitné požiadavky na chránené zóny
- **Príloha XIII** – Zoznam rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, v prípade ktorých sa na premiestňovanie v rámci územia Únie vyžaduje rastlinný pas
- **Príloha XIV** – Rastliny, rastlinné produkty a iné predmety, v prípade ktorých sa na uvedenie do určitých chránených zón a premiestňovanie v rámci nich vyžaduje rastlinný pas s označením „chránená zóna“
- Vykonávacie rozhodnutia Komisie týkajúce sa vybraných druhov škodlivých organizmov. Jednotlivé vykonávacie rozhodnutia sú uverejnené na webovej stránke ÚKSÚP.

Článok 24

Výnimky – kedy sa rastlinný pas nevyžaduje
(články 81 a 82 nariadenia 2016/2031)

Rastlinný pas sa nevyžaduje v nasledovných prípadoch:

1. na premiestňovanie rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov dodávaných priamo konečnému používateľovi vrátane záhradkárov.

Táto výnimka sa nevzťahuje na:

- a) konečných používateľov, ktorí dostávajú tieto rastliny, rastlinné produkty alebo iné predmety prostredníctvom predaja cez zmluvy uzavreté na diaľku, alebo
 - b) konečných používateľov rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov, pre ktoré sa do chránených zón vyžaduje rastlinný pas.
2. na premiestňovanie rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov v rámci priestorov a medzi priestormi jedného registrovaného prevádzkovateľa, ktoré sa nachádzajú navzájom v tesnej blízkosti.

Článok 25

Jednotná frekvencia úradných kontrol u profesionálnych prevádzkovateľov oprávnených vydávať RP a odňatie oprávnenia
(článok 92 nariadenia 2016/2031, VN KOM 2019/66)

Prevádzkovatelia, ktorým bolo udelené oprávnenie vydávať rastlinné pasy podliehajú úradným kontrolám ÚKSÚP, a to aspoň raz ročne v priestoroch a prípadne aj iných miestach využívaných profesionálnymi prevádzkovateľmi. Tieto úradné kontroly zahŕňajú:

- odber vzoriek a testovanie v prípade podozrenia na nedodrievanie postupov pri preskúmaní, pripojení, vydávaní rastlinných pasov, výsledovateľnosti a ostatných povinností zo strany profesionálneho prevádzkovateľa.

Úradné kontroly sa vykonávajú v čase, ktorý je najvhodnejší vzhľadom na možné zistenie výskytu daných škodcov alebo ich príznakov.

Ak ÚKSÚP úradnou kontrolou zistí, že oprávnený prevádzkovateľ nedodrieva svoje povinnosti alebo že rastlina, rastlinný produkt alebo iný predmet, pre ktorý tento profesionálny prevádzkovateľ vydal rastlinný pas, nespĺňa stanovené požiadavky na rastlinný pas vydaný na premiestňovanie v rámci Únie alebo rastlinný pas určený pre CHZ, bezodkladne prijme

opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby nepretrvávalo nedodržiavanie uvedených ustanovení.

Uvedené opatrenia môžu zahŕňať odňatie oprávnenia vydávať rastlinné pasy pre dotknuté rastliny, rastlinné produkty a iné predmety.

Zvýšenie frekvencie úradných kontrol:

V prípade zistenia porušení ÚKSÚP v rámci plánovania úradných kontrol zvýši frekvenciu úradných kontrol u dotknutých oprávnených prevádzkovateľov.

Zníženie frekvencie úradných kontrol:

Zníženie frekvencie úradných kontrol aspoň raz za 2 roky sa môže uplatňovať v prípade, že oprávnený prevádzkovateľ:

- vykonával aspoň dva po sebe nasledujúce roky plán riadenia rizík spojených so škodcami (Článok 19 Plán riadenia rizík spojených so škodcami) a
- ÚKSÚP vykonanými úradnými kontrolami dospel k záveru, že uplatňovaním plánu riadenia rizík sa účinne znížili príslušné rastlinolekárske riziká a že dotknutý profesionálny prevádzkovateľ dodržiaval všetky povinnosti vyplývajúce z príslušnej legislatívy.

Článok 26

Spoplatnenie úradnej rastlinolekárskej kontroly

Rastlinolekársky inšpektor spoplatňuje úradné rastlinolekárske kontroly pre potreby registrácie a kontroly vydávania, evidencie a výsledovateľnosti rastlinných pasov u profesionálnych prevádzkovateľov, ktorým bolo udelené oprávnenie vydávať rastlinné pasy v súlade s platným cenníkom ÚKSÚP.

Článok 27

Zrušenie

Metodický pokyn ÚKSÚP č. 9/2021 v plnom znení ruší a nahrádza Metodický pokyn ÚKSÚP č. 6/2020.

Článok 28

Účinnosť

Tento metodický pokyn je platný a účinný od 21. apríla 2021.